

دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

دانشکده پرستای و مامایی

طرح دوره درس کارآموزی مدیریت دیابت در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۳

<p>استاد: دکتر فریدخت یزدانی و تیم ارشد آموزش دهندگان دیابت (مراقبت دیابت، تغذیه دیابتی، ورزش و فعالیت جسمانی دیابت، روانشناسی، مددکاری اجتماعی)</p> <p>محیط کارآموزی: انجمن خیریه دیابت جنان</p> <p>روز کارآموزی: سه شنبه، چهارشنبه، پنجشنبه</p> <p>لینک دفتر کار مجازی: http://vs.iaun.ac.ir/m1920</p> <p>آدرس پست الکترونیکی: Email : faridokht.yazdani@yahoo.com</p>	<p>نام درس: کارآموزی مدیریت دیابت</p> <p>تعداد واحد: ۰,۳۳ واحد نوع واحد: کارآموزی</p> <p>مقطع و رشته تحصیلی: کارشناسی پرستاری</p> <p>دروس پیشنیاز: همزمان با دروس نظری و عملی مربوطه</p> <p>تاریخ امتحان میان ترم: --</p> <p>تاریخ امتحان پایان ترم: --</p>
--	--

اهداف کلی:

- توانمندسازی دانشجویان پرستاری برای ارائه مراقبت‌های جامع و مبتنی بر شواهد به بیماران مبتلا به دیابت و خانواده‌های آن‌ها.
- تربیت دانشجویان پرستاری توانمند در زمینه آموزش و توانمندسازی بیماران مبتلا به دیابت برای مدیریت خود مراقبتی و افزایش کیفیت زندگی.
- ارتقای دانش و مهارت‌های عملی دانشجویان در زمینه مدیریت دیابت.
- توسعه مهارت‌های ارتباطی موثر در دانشجویان پرستاری، به منظور برقراری ارتباط شفاف و همدلانه با بیماران و خانواده‌های آن‌ها، کسب اعتماد آن‌ها و تسهیل فرایند آموزش.

مهارت‌های مورد انتظار از دانشجو پس از اتمام دوره:

حوزه	مهارت‌های کلیدی
شناختی	درک عمیق از فیزیولوژی دیابت، روش‌های تشخیص و درمان، تغذیه مناسب، روانشناسی کودک و نوجوان، اهمیت خودمدیریتی و نقش خانواده در مراقبت از بیمار
مهارتی	انجام معاینات بالینی، ارزیابی آزمایش‌های تشخیصی، آموزش بیمار و خانواده، تنظیم برنامه غذایی، تزریق انسولین، پایش قند خون، حل مشکلات بالینی
نگرش	اهمیت دادن به بیمار و خانواده، مسئولیت‌پذیری، توانایی کار گروهی، علاقه به یادگیری مستمر، توانایی برقراری ارتباط موثر

اهداف اختصاصی: در پایان دوره کارآموزی، دانشجو قادر خواهد بود:

حوزه شناختی

• ارزیابی و تشخیص

- جمع‌آوری داده‌ها: تاریخچه پزشکی کاملی از کودک را جمع‌آوری کرده، معاینه فیزیکی دقیق انجام دهد و اطلاعات مربوط به سبک زندگی، رژیم غذایی و فعالیت بدنی را ثبت کند.
- تفسیر آزمایش‌ها: نتایج آزمایش‌های مختلف مرتبط با دیابت (مانند قند خون ناشتا، هموگلوبین A1C، آزمایش عملکرد کلیه و ...) را تفسیر کرده و ارتباط آن‌ها با وضعیت بالینی کودک را مشخص کند.
- تشخیص افتراقی: با بررسی دقیق تاریخچه پزشکی بیمار، انجام معاینه فیزیکی و تفسیر نتایج آزمایش‌های مرتبط، انواع مختلف دیابت (نوع ۱، نوع ۲ و سایر علل افزایش قند خون) را تشخیص داده و برنامه درمانی مناسب را پیشنهاد نماید.
- شناسایی عوامل خطر: عوامل خطر مرتبط با عوارض حاد و مزمن دیابت را شناسایی کرده و اقدامات پیشگیرانه مناسب را برنامه‌ریزی کند.

• برنامه‌ریزی درمانی

- تعیین اهداف درمانی: اهداف درمانی واقع‌بینانه و قابل دستیابی را با همکاری بیمار و خانواده تعیین کند.
- تدوین برنامه درمانی: برنامه درمانی فردی شامل رژیم غذایی، فعالیت بدنی، دارودرمانی (انسولین یا داروهای خوراکی) و خودنظارتی را بر اساس آخرین دستورالعمل‌های بالینی تدوین کند.
- تعیین دوز دارو: دوز مناسب انسولین یا سایر داروهای ضد دیابت را با توجه به سن، وزن، سطح فعالیت و سایر عوامل فردی محاسبه کند.
- تعیین رژیم غذایی: برنامه غذایی متناسب با نیازهای فردی هر بیمار، شامل محدودیت کربوهیدرات، چربی و پروتئین، را طراحی کند.

• پایش و ارزیابی

- پایش مداوم: به طور منظم وضعیت بالینی بیمار را پایش کرده و تغییرات در سطح قند خون، وزن، فشار خون و سایر پارامترهای حیاتی را ثبت کند.
- ارزیابی اثربخشی درمان: اثربخشی برنامه درمانی را ارزیابی کرده و در صورت نیاز تغییرات لازم را در برنامه درمانی اعمال کند.
- آموزش مستمر: به طور مداوم به بیمار و خانواده‌اش آموزش داده و آن‌ها را در جریان آخرین دستاوردهای علمی در زمینه دیابت قرار دهد.

حوزه عاطفی

• تعهد و مسئولیت‌پذیری

- توجه به بیمار: نسبت به بهبود کیفیت زندگی بیماران مبتلا به دیابت تعهد داشته باشد و به عنوان یک عضو فعال در تیم مراقبتی، در بهبود وضعیت آن‌ها نقش ایفا کند.
- مسئولیت‌پذیری حرفه‌ای: مسئولیت‌پذیری خود را در قبال ارائه خدمات باکیفیت به بیماران پذیرفته و در انجام وظایف محوله دقیق و منظم باشد.
- پذیرش تغییر: به تغییرات در دانش و روش‌های درمانی دیابت حساس بوده و برای یادگیری و به‌روزرسانی دانش خود تلاش کند.

• یادگیری و رشد حرفه‌ای

- یادگیری مستمر: به دنبال کسب دانش جدید در زمینه دیابت از طریق منابع معتبر علمی، شرکت در دوره‌های آموزشی و کنفرانس‌ها باشد.
- روحیه تحقیق: به اهمیت پژوهش در زمینه دیابت پی برده و در صورت امکان در پروژه‌های تحقیقاتی مشارکت فعال داشته باشد.
- خودارزیابی: به طور منظم عملکرد خود را ارزیابی کرده و نقاط قوت و ضعف خود را شناسایی کند.

• همکاری و ارتباطات

- کار تیمی: با سایر اعضای تیم مراقبتی (پزشک، روان‌شناس، کارشناس تغذیه و ..) همکاری نزدیک داشته باشد و به اهمیت کار گروهی در بهبود نتایج درمان پی ببرد.
- ارتباط مؤثر: با بیماران و خانواده‌های آن‌ها ارتباط مؤثر برقرار کرده، به سوالات آن‌ها پاسخ داده و آن‌ها را در تصمیم‌گیری مشارکت دهد.
- احترام به تفاوت‌های فردی: به تفاوت‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی بیماران احترام گذاشته و برنامه‌های آموزشی متناسب با این تفاوت‌ها طراحی کند.

• اخلاق حرفه‌ای

- محرمانه‌داری: به محرمانگی اطلاعات بیمار احترام گذاشته و از افشای اطلاعات شخصی بیماران خودداری کند.
- عدالت: در ارائه خدمات به همه بیماران عدالت را رعایت کرده و از تبعیض پرهیز کند.
- صداقت: در ارتباط با بیماران و همکاران صادق و روراست باشد.

حوزه روانی - حرکتی

• مهارت‌های ارتباطی موثر

- برقراری ارتباط با بیمار و خانواده: با استفاده از تکنیک‌های فعال گوش دادن، همدلی و زبان ساده، ارتباط مؤثر و صمیمی با بیمار و خانواده‌اش برقرار کرده و اعتماد آن‌ها را جلب کند.
- مهارت‌های ارتباطی: مهارت‌های ارتباط کلامی و غیرکلامی خود را بهبود بخشد تا بتواند به طور مؤثر با بیماران و خانواده‌های آن‌ها ارتباط برقرار کند.
- انتقال اطلاعات: اطلاعات پیچیده پزشکی را به زبان ساده و قابل فهم برای بیمار و خانواده‌اش ترجمه کرده و اطمینان حاصل کند که آن‌ها اطلاعات را به درستی درک کرده‌اند.
- مدیریت تعارض: در صورت بروز اختلاف نظر یا سوء تفاهم، با حفظ آرامش و احترام، به حل مسئله پرداخته و روابط مثبت را حفظ کند.

• مهارت‌های آموزشی

- طراحی برنامه‌های آموزشی: برنامه‌های آموزشی فردی و گروهی متناسب با نیازهای هر بیمار طراحی کرده و از روش‌های آموزشی متنوع (مانند ارائه، کارگاه، نمایش، و ...) استفاده کند.
- ارزیابی یادگیری: با استفاده از آزمون‌های مختلف (کتبی، عملی، مشاهده عملکرد) میزان یادگیری بیماران و خانواده‌ها را ارزیابی کرده و در صورت نیاز، آموزش‌ها را تکمیل کند.
- استفاده از ابزارهای آموزشی: از ابزارهای آموزشی مختلف مانند پوستر، بروشور، فیلم آموزشی و نرم‌افزارهای آموزشی برای افزایش جذابیت و اثربخشی آموزش‌ها استفاده کند.

• آموزش بیمار و خانواده

- آموزش خودمدیریتی: به بیمار و خانواده‌اش مهارت‌های لازم برای خودمدیریتی دیابت، از جمله پایش قند خون، تزریق انسولین، مدیریت رژیم غذایی و فعالیت بدنی را آموزش دهد.
- آموزش تشخیص و درمان عوارض: به بیمار و خانواده‌اش نحوه تشخیص و درمان عوارض حاد دیابت مانند هیپوگلیسمی و کتواسیدوز دیابتی را آموزش دهد.
- آموزش حل مسئله: به بیمار و خانواده‌اش آموزش دهد تا در مواجهه با مشکلات و چالش‌های مرتبط با دیابت، تصمیم‌گیری‌های مناسب انجام دهند.
- آموزش روانشناختی: به بیمار و خانواده‌اش مهارت‌های مقابله با استرس، اضطراب و سایر مشکلات روانشناختی مرتبط با دیابت را آموزش دهد.

• مهارت‌های بالینی

- پایش قند خون: به طور دقیق و صحیح از دستگاه گلوکومتر استفاده کرده و نتایج را ثبت و تفسیر کند.
- تزریق انسولین: تکنیک‌های مختلف تزریق انسولین (تزریق زیر جلدی، تزریق آیپورت) را به صورت صحیح و ایمن انجام دهد.
- مدیریت عوارض: در صورت بروز عوارض حاد دیابت (هیپوگلیسمی، کتواسیدوز) اقدامات اولیه مناسب را انجام داده و بیمار را به مرکز درمانی ارجاع دهد.
- استفاده از تجهیزات پزشکی: با انواع تجهیزات پزشکی مرتبط با دیابت (مانند پمپ انسولین، سیستم مداوم پایش گلوکز) آشنا شود.

• مهارت‌های حل مسئله و تصمیم‌گیری

- تحلیل مسائل: مشکلات و چالش‌های مرتبط با مدیریت دیابت را شناسایی کرده و عوامل مؤثر بر آن‌ها را تحلیل کند.
 - ارائه راهکار: راهکارهای خلاقانه و مبتکرانه برای حل مشکلات ارائه کرده و توانایی تصمیم‌گیری در شرایط پیچیده را داشته باشد.
 - ارزیابی نتایج: نتایج اقدامات انجام شده را ارزیابی کرده و در صورت نیاز تغییرات لازم را در برنامه درمانی اعمال کند.
- #### • مهارت‌های مدیریتی
- مدیریت زمان: زمان خود را به طور مؤثر مدیریت کرده و اولویت‌بندی مناسب انجام دهد تا بتواند به همه وظایف محوله رسیدگی کند.
 - مدیریت منابع: منابع موجود (مانند تجهیزات، مواد مصرفی، بودجه) را بهینه استفاده کند.
 - کار گروهی: در یک تیم چند رشته‌ای کار کرده و با سایر اعضای تیم همکاری نزدیک داشته باشد.

چگونگی فعالیت استاد: تعیین اهداف آموزشی؛ برنامه‌ریزی آموزشی؛ هدایت دانشجو؛ ارزیابی عملکرد؛ تسهیل یادگیری؛ توسعه مهارت‌های حرفه‌ای؛ ارتباط با محیط کارآموزی.

شیوه‌های تدریس

۱. یادگیری فعال و مشارکتی:

- حل مسئله مبتنی بر سناریو (PBL): ارائه سناریوهای بالینی واقعی و چالش‌برانگیز برای تقویت توانایی دانشجویان در تصمیم‌گیری و حل مشکلات در شرایط مختلف.
- مذاکره گروهی: تشویق دانشجویان به بحث و تبادل نظر در گروه‌های کوچک برای رسیدن به بهترین راه حل برای مشکلات مطرح شده.
- مطالعه موردی (Case Study): ارائه مطالعات موردی دقیق و جامع از بیماران مبتلا به دیابت برای تحلیل عمیق تر و درک بهتر بیماری.
- شبیه‌سازی بالینی: استفاده از مانکن‌ها و تجهیزات شبیه‌سازی برای تمرین مهارت‌های عملی مانند تزریق انسولین، اندازه‌گیری قند خون و مراقبت از پا.

۲. آموزش تعاملی و جذاب:

- استفاده از رسانه‌های آموزشی متنوع: بهره‌گیری از ویدئو، انیمیشن، پوستر، و بروشورهای جذاب برای ارائه مطالب آموزشی به صورت تصویری و شنیداری.
- تجهیزات آموزشی مدرن: استفاده از وایت‌برد، ویدئو پروژکتور و نرم‌افزارهای آموزشی تعاملی برای ایجاد محیط آموزشی پویا و جذاب.
- بازی‌ها و فعالیت‌های گروهی: طراحی بازی‌ها و فعالیت‌های گروهی مرتبط با دیابت برای افزایش انگیزه و مشارکت دانشجویان.

۳. یادگیری مبتنی بر شواهد:

- ارائه آخرین یافته‌های علمی: آشنایی دانشجویان با آخرین تحقیقات و دستورالعمل‌های بالینی مرتبط با دیابت.

- تفسیر نتایج آزمایشگاهی: آموزش نحوه تفسیر نتایج آزمایش‌های مختلف و ارتباط آن‌ها با وضعیت سلامت بیمار.
- بررسی مقالات علمی: تشویق دانشجویان به مطالعه مقالات علمی مرتبط و ارائه گزارش‌های کوتاه.

۴. ارزیابی مستمر یادگیری:

- پرسش و پاسخ: طرح سوالات چالشی برای ارزیابی درک دانشجویان از مطالب آموزشی.
- تکمیل فرم‌های ارزیابی: استفاده از فرم‌های ارزیابی برای جمع‌آوری بازخورد دانشجویان در مورد کیفیت آموزش.
- ارزیابی عملی: ارزیابی مهارت‌های عملی دانشجویان در انجام کارهای روزمره مانند اندازه‌گیری قند خون و تزریق انسولین.

۵. تاکید بر خودمدیریتی دیابت:

- آموزش مهارت‌های تصمیم‌گیری: کمک به دانشجویان برای یادگیری نحوه تصمیم‌گیری در شرایط مختلف و مدیریت بیماری دیابت.
- تاکید بر اهمیت سبک زندگی سالم: آموزش اهمیت تغذیه مناسب، ورزش منظم و کنترل استرس در مدیریت دیابت.
- ترویج مشارکت فعال بیمار: تشویق دانشجویان به مشارکت فعال در تصمیم‌گیری‌های بیمار مربوط به درمان خود.

نمونه‌ای از یک سناریوی PBL :

سناریو: یک نوجوان ۱۵ ساله با تشخیص دیابت نوع ۱، به دلیل افزایش ناگهانی قند خون به بیمارستان مراجعه کرده است. او از چند روز پیش از تب و استفراغ شکایت دارد.

سوالات راهنما:

- چه عواملی ممکن است باعث افزایش ناگهانی قند خون در این بیمار شده باشد؟ (عفونت، عدم رعایت رژیم غذایی، استرس، عدم تزریق انسولین کافی)
- چه علائم دیگری ممکن است در این بیمار مشاهده شود؟ (تشنجی شدید، تکرر ادرار، ضعف، خواب آلودگی، تنفس عمیق و سریع)
- چه آزمایش‌هایی برای تایید تشخیص و ارزیابی وضعیت بیمار ضروری است؟ (قند خون، کتون، الکترولیت‌ها، گازهای خون شریانی)
- چه اقدامات درمانی فوری باید انجام شود؟ (تزریق انسولین، تجویز مایعات، کنترل سطح الکترولیت‌ها)
- چگونه می‌توان از وقوع مجدد این وضعیت جلوگیری کرد؟ (آموزش بیمار و خانواده در مورد تشخیص زودهنگام علائم، اهمیت رعایت رژیم غذایی و تزریق انسولین، کنترل استرس)
- چه حمایت‌های روانی-اجتماعی برای بیمار و خانواده او ضروری است؟

مواد آموزشی:

- پوسترها و نمودارها: برای نمایش اطلاعات بصری در مورد دیابت، تغذیه، ورزش و دارو درمانی
- بروشورها و جزوات: برای ارائه اطلاعات مکتوب به بیماران و خانواده‌های آنها
- فیلم‌های آموزشی: برای نمایش مراحل مختلف مراقبت از بیماران مبتلا به دیابت
- مدل‌های غذایی: برای آموزش تغذیه مناسب در دیابت
- وسایل ورزشی مناسب: برای آموزش ورزش به بیماران مبتلا به دیابت
- تخته وایت‌برد: برای ارائه مطالب آموزشی و انجام فعالیت‌های گروهی
- کتاب‌ها و مقالات علمی: برای مطالعه بیشتر دانشجویان

• **رویه مشخص شده توسط دانشکده پرستاری برای مدیریت غیبت دانشجویان در دوره کارآموزی**

- یک روز غیبت موجه در کارآموزی: کسر ۲ نمره
- دو روز غیبت موجه: حذف کارآموزی
- غیبت غیرموجه: حذف کارآموزی

چگونگی فعالیت دانشجو:

۱- یادگیری نظری:

- مطالعه منابع علمی مرتبط با دیابت
- شرکت در جلسات آموزشی و کارگاه‌های عملی
- آشنایی با آخرین دستاوردهای علمی در زمینه مراقبت از بیماران مبتلا به دیابت

۲- کارآموزی عملی:

- حضور در مرکز درمانی و مشاهده مستقیم روند مراقبت از بیماران مبتلا به دیابت
- انجام مصاحبه با بیماران مبتلا به دیابت و یا خانواده‌های آن‌ها
- جمع‌آوری داده‌های بالینی
- ارائه آموزش به بیماران مبتلا به دیابت و خانواده‌های آن‌ها
- طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی فردی
- همکاری با تیم مراقبتی

۳. تحلیل و ارزیابی:

- تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از مصاحبه‌ها و پرونده‌های بیمار
- مقایسه یافته‌های تحقیق با ادبیات علمی
- ارزیابی اثربخشی برنامه‌های آموزشی ارائه شده
- ارائه گزارش جامع از فعالیت‌های انجام شده شامل:

۱- در طول دوره کارآموزی، چه چیزی بیشترین تاثیر را بر روی درک شما از مراقبت از بیماران مبتلا به دیابت گذاشت؟ لطفاً به طور خاص به چالش‌هایی که در این زمینه با آن‌ها مواجه شدید و راهکارهایی که برای حل آن‌ها یاد گرفتید، اشاره کنید.

۲- لطفاً گزارش روزانه خود را بر اساس قالب زیر تنظیم کنید:

- تاریخ:
- موضوع آموزش:
- مطالب اصلی آموزش:
- مهارت‌های جدید کسب شده:

- چالش‌های مواجهه شده و نحوه رفع آن‌ها:

۳- لطفاً با حداقل ۲ بیمار مبتلا به دیابت مصاحبه کنید. در گزارش خود، علاوه بر سؤالات و پاسخ‌های بیماران، به تحلیل یافته‌های خود و چالش‌هایی که در حین مصاحبه با آن‌ها مواجه شدید، نیز بپردازید.

۴- برای هر یک از بیماران مبتلا به دیابت که با آن‌ها مصاحبه کرده‌اید، یک طرح آموزشی فردی شامل موارد زیر تهیه کنید:

- اهداف آموزشی
- محتویات آموزشی (با توجه به هفت رفتار مراقبتی دیابت)
- روش‌های آموزشی
- زمان‌بندی آموزش
- ارزیابی یادگیری

۵- برای مصاحبه با کودکان مبتلا به دیابت، از ترکیبی از سؤالات کوتاه پاسخ، گسترده پاسخ و باز استفاده کنید. همچنین، به منظور ایجاد ارتباط بهتر با کودک، از زبان ساده و قابل فهم استفاده کنید.

نحوه ارزیابی مهارت‌های بالینی در مدیریت جامع بیمار مبتلا به دیابت

در این بخش، دانشجویان در یک سناریوی بالینی شبیه‌سازی شده، به عنوان پرستار عمل کرده و مهارت‌های خود را در تمام ابعاد مراقبت از بیمار مبتلا به دیابت به نمایش می‌گذارند. این ارزیابی شامل مراحل زیر است:

- **ارزیابی اولیه و تشخیص:**
 - جمع‌آوری تاریخچه دقیق بیماری، داروهای مصرفی و عوامل خطر
 - انجام معاینه فیزیکی جامع با تمرکز بر علائم دیابت
 - تفسیر نتایج آزمایشگاهی و تشخیص افتراقی
- **برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت‌های فردی:**
 - تدوین برنامه درمانی جامع بر اساس آخرین دستورالعمل‌ها و با در نظر گرفتن شرایط خاص بیمار
 - آموزش بیمار و خانواده در مورد بیماری، رژیم غذایی، تزریق انسولین، ورزش و مدیریت عوارض
 - نظارت بر اجرای برنامه درمانی و انجام اصلاحات لازم
- **مدیریت عوارض و بحران‌ها:**
 - تشخیص زودهنگام و مدیریت موثر عوارض حاد دیابت (هیپوگلیسمی، هایپرگلیسمی، کتواسیدوز دیابتی)
 - ارائه مراقبت‌های اورژانسی در صورت لزوم
- **ارتباط موثر با تیم مراقبتی:**
 - همکاری نزدیک با پزشک، کارشناس تغذیه، روان‌شناس و سایر اعضای تیم مراقبتی
 - مستندسازی دقیق تمام اقدامات انجام شده

مهارت‌های ارزیابی شده:

- مهارت‌های بالینی: معاینه فیزیکی، تزریق انسولین، استفاده از گلوکومتر، مراقبت از پا
- مهارت‌های ارتباطی: برقراری ارتباط موثر با بیمار و خانواده، ارائه آموزش‌های لازم، گوش دادن فعال
- مهارت‌های تصمیم‌گیری: تحلیل اطلاعات، حل مسئله، تصمیم‌گیری در شرایط اضطراری

- مهارت‌های مدیریتی: برنامه‌ریزی، سازماندهی، اولویت‌بندی، ارزیابی

ابزارهای ارزیابی:

- مشاهده مستقیم: مشاهده دانشجو در حین انجام وظایف بالینی
- ارائه گزارش: بررسی گزارش‌های نوشته شده توسط دانشجو در مورد بیماران
- خودارزیابی: تکمیل فرم خودارزیابی توسط دانشجو

- بارم بندی نمرات

بخش ارزیابی	شرح مهارت	نمره
ارزیابی اولیه و تشخیص	جمع‌آوری کامل تاریخچه بیماری، معاینه فیزیکی دقیق، تفسیر نتایج آزمایشگاهی	۴
برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت‌های فردی	تدوین برنامه درمانی جامع، آموزش بیمار و خانواده، نظارت بر اجرای برنامه	۵
توانایی آموزش بیمار	ارائه گزارش، مشاهده مستقیم	۴
ارتباط موثر با تیم مراقبتی	همکاری با سایر اعضای تیم، مستندسازی دقیق	۲
مهارت‌های عملی	تزریق انسولین، استفاده از گلوکومتر، مراقبت از پا	۳
مهارت‌های ارتباطی	برقراری ارتباط موثر با بیمار و خانواده، ارائه آموزش‌های واضح و قابل فهم	۲
مهارت‌های تصمیم‌گیری	تحلیل اطلاعات، حل مسئله، تصمیم‌گیری در شرایط اضطراری	۲

روزهای کارآموزی	رئوس مطالب
۱.	<p>روز اول: مفاهیم پایه و ارزیابی بیمار</p> <ul style="list-style-type: none"> • صبح: <ul style="list-style-type: none"> ○ 8:00-9:00: کلیات دیابت، انواع، علل، عوامل خطر، عوارض کوتاه‌مدت و بلندمدت ○ 9:00-10:00: شرح حال‌گیری و معاینه فیزیکی بیمار دیابتی (تمرینی) ○ 10:00-11:00: هفت رفتار خود مراقبتی در دیابت و استانداردهای مراقبتی ADA • بعدازظهر: <ul style="list-style-type: none"> ○ 11:30-12:30: بازدید از واحدهای مختلف مرکز دیابت و آشنایی با خدمات ارائه شده
۲.	<p>روز دوم: تغذیه و کنترل قند خون</p> <ul style="list-style-type: none"> • صبح:

<ul style="list-style-type: none"> ○ 8:00-9:00: اصول تغذیه در دیابت، گروه‌های غذایی، محاسبه کالری، و تنظیم برنامه غذایی (تمرینی) ○ 9:00-10:00: کاربرد گلوکومتر، زمان‌های چک قند خون، و درمان افت قند خون ○ 10:00-11:00: دیابت بارداری و عوارض آن • بعدازظهر: ○ 11:30-12:30: مصاحبه با کودک مبتلا به دیابت و خانواده‌اش (تمرینی) 	
<p style="text-align: center;">روز سوم: مدیریت عوارض، فعالیت فیزیکی و روانشناسی</p> <ul style="list-style-type: none"> • صبح: ○ 8:00-9:00: عوارض روانشناختی دیابت و نحوه برخورد با آنها ○ 9:00-10:00: اهمیت فعالیت فیزیکی در دیابت و محدودیت‌های آن ○ 10:00-11:00: آموزش تزریق انسولین و عوارض آن • بعدازظهر: ○ 11:30-12:30: ارزیابی نهایی و پرسش و پاسخ <p style="text-align: center;">•ارائه گزارش کتبی:</p> <ul style="list-style-type: none"> • دانشجویان یک بیمار مبتلا به دیابت را انتخاب کرده و یک گزارش کامل در مورد وضعیت بیمار، برنامه درمانی، و چالش‌های موجود ارائه دهند. 	۳

<p style="text-align: right;">منابع درسی:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. کتابهای معتبر پزشکی و پرستاری در زمینه مباحث دیابت آخرین چاپ ۲. فریدخت یزدانی، ۱۴۰۲، راهنمای جامع پرستار آموزش دهنده دیابت، انتشارات ویراست. کتاب الکترونیک در سایت طاقچه. ۳. آخرین گایدلاینهای به روز انجمن دیابت آمریکا و فدراسیون جهانی دیابت.

